

351.74:378(497.6)

KRIVIČNOPRAVNO OBRAZOVANJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA-TEORIJSKI I PRAKTIČNI ASPEKT

Mr Mladen Vuković*

Mr Goran Guska*

Apstrakt:

Dinamična realnost savremenog obrazovnog procesa od akademskog osoblja koji radi u edukaciji visokoškolskog policijskog kadra, zahtjeva kontinuirani razvoj naučne referentnosti i profesionalnih kompetencija. S tim u vezi, pored obavezne edukacije visokoškolskog policijskog kadra kroz institute krivičnog prava i kriminalistike, akademsko osoblje imaju i zakonsku obavezu realizacije praktične nastave. Oni se tematski prevashodno odnose na praktične nastavne sadržaje koji prate savremene predistražne i istražne tokove, a kroz koje se budući policijski kadrovi edukuju za vršenje policijske djelatnosti. Pored praktične edukacije studenata koje je osnov budućeg kvalitetnog rada, akademsko osoblje koje radi u edukaciji policijskog kadra treba kroz stalne kurseve i seminare vršiti krivičnopravno obrazovanje aktivnih policijskih organa sa ciljem što boljeg upoznavanja sa aktuelnim istražnim modelima. U tom smislu krivičnopravno obrazovanje policijskih organa predstavlja vazan segment u ukupnom obrazovanju a cilj ovog rada je da kroz teorijski i praktični aspekt pokuša definisati stvarno stanje u toj oblasti te ponudi neka rjesenja koja bi bila korisna za unapređenje rada policije kroz svrsishodnu edukaciju. Shodno tome u radu će se izvršiti analiza nivoa krivičnopravnog obrazovanja aktivnih policijskih službenika kroz rezultate ankete koja je sprovedena u Centru javne bezbjednosti Banja Luka u policijskoj stanici Lazarevo. Pored ovoga u radu će se prezentovati Uprava za policijsko obrazovanje kao organizaciona jedinica zadužena za školovanje, obrazovanje i stručno usavršavanje policijskih kadrova.

* Doktorant na Pravnom Fakultetu, Univerzitet u Novom Sadu, zaposlen u MUP RS, Uprava za policijsko obrazovanje, Visoka škola Unutrašnjih poslova, Banja Luka, e mail: mladen_vukovic1983@yahoo.com

* Doktorant na Pravnom Fakultetu, Univerzitet u Novom Sadu, zaposlen u MUP RS, Centar javne bezbjednosti, Banja Luka, e mail: goranguska@gmail.com

Ključne reči: krivično pravo, kriminalistika, obrazovanje, policija, teorija i praksa.

UPRAVA ZA POLICIJSKO OBRAZOVANJE

U okviru Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, kao posebna organizaciona jedinica za potrebe školovanja, obrazovanja i stručnog usavršavanja policijskih kadrova nalazi se Uprava za policijsko obrazovanje. U okviru Uprave za policijsko obrazovanje organizovane su Policijska akademija i Visoka škola unutrašnjih poslova. Međutim, prije osnivanja Uprave za policijsko obrazovanje 2002. godine poslovi obrazovanja i obuke policijskih kadrova bili su u nadležnosti Centra za obrazovanje kadrova MUP-a RS (1994). Izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima (1995) osnovana je Viša škola unutrašnjih poslova i Srednja škola unutrašnjih poslova u nadležnosti Školskog centra MUP-a¹.

Na osnovu Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH i zaključka sa Madridske konferencije o rekonstrukciji policije, a uz uvažavanje potrebe i novog koncepta školovanja i profesionalizacije policije, 1999. godine osnovana je Policijska akademija u Banjoj Luci². Policijska akademija MUP-a RS, a na osnovu Zakona o unutrašnjim poslovima RS³, vrši poslove stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika MUP-a putem osnovne obuke, kao i školovanje i obrazovanje policijskih službenika za potrebe MUP-a RS i drugih agencija za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini.

Osnovna policijska obuka, a u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima RS³ i potrebama MUP-a, za čin policajac odnosno mlađi inspektor, traje dvanaest odnosno šest mjeseci. Polaznici osnovne policijske obuke biraju se putem javnog konkursa iz građanstva. Prema planu i programu osnovna policijska obuka se izvodi u tri faze, i to:

- prva faza traje osam mjeseci, a podrazumijeva teorijsko obrazovanje kandidata,
- druga faza podrazumijeva praktični dio obuke u organizacionim jedinicama Uprave policije (Centri javne bezbjednosti) u trajanju od četiri mjeseca.
- treća faza podrazumijeva sistematizaciju teorijskog i praktičnog dijela obuke i nakon toga pristupa se izradi završnog rada.

Osim za potrebe školovanja putem osnovne policijske obuke, Policijska akademija sprovodi i organizuje specijalističke obuke, kurseve i razne seminare. Kontinuitet obrazovanja za potrebe MUP-a RS nastavljen je osnivanjem Više škole

¹ Pena, U., Rad policije u zajednici i njegova implementacija sa posebnim osvrtom na BiH, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2006. godine, str. 32-35

² Mijalković, V. S., Nacionalna bezbjednost, Kriminalističko-policijska akademija, Beograd, 2009. godine, str. 326

³ Sl. glasnik RS, br. 48/03

unutrašnjih poslova (1995), a kasnije Visoke škole unutrašnjih poslova u Banjoj Luci⁴.

Uprava za policijsko obrazovanje obavlja poslove od posebnog značaja za Ministarstvo, a to su poslovi školovanja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja kadrova za rad u Ministarstvu. U tom smislu Uprava priprema nastavni plan i program, izrađuje prijedloge, planove i programe školovanja za sticanje četvrtog, šestog i sedmog stepena obrazovanja, obezbjeđuje internatske uslove za smještaj i ishranu, kao i slobodne aktivnosti studenata, polaznika kursa i drugih oblika stručnog usavršavanja, bavi se naučno-istraživačkom i izdavačkom djelatnošću, vrši i druge poslove iz svoje nadležnosti⁵. U okviru Uprave postoje i obavljaju poslove obrazovanja Policijska akademija i Visoka škola unutrašnjih poslova⁶.

Uprava za policijsko obrazovanje je osnovna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, čiji je osnovni zadatak školovanje i stručno osposobljavanje pripadnika Ministarstva. Strateško opredelenje je jačanje postojećih mogućnosti Uprave i unapređenje dalje aktivnosti Jedinice za osnovnu i specijalističku obuku – Policijske akademije i Visoke škole unutrašnjih poslova. Sa ovim se teži da Uprava za policijsko obrazovanje zapravo želi da postane lider u oblasti policijskog i kriminalističkog obrazovanja, ne samo u zemlji, već i u regionu.

U tom smislu Uprava ima potrebne kapacitete kako kadrovske tako i materijalne⁷. U tom pravcu, pored stalnog unapređenja osnovnog i visokog policijskog obrazovanja, intencije Uprave su na razvijanju i realizaciji savremenih programa specijalističke obuke i osposobljavanja, te specijalističkih i master studijskih programa. Cilj je uvođenje novih vidova specijalističkih kurseva kao što su programi suprotstavljanja savremenim oblicima kriminaliteta (uključujući terorizam i pojedine oblike organizovanog kriminaliteta), kao i rada policije u zajednici, kriminalističkog profilisanja i geografskog modeliranja. Takođe, tu su specijalistički programi iz oblasti strateškog upravljanja, policijskog rada vođenog obavještajnim informacijama, forenzičkih istraživanja, itd. Visoka škola unutrašnjih poslova, pored redovnog osnovnog obrazovanja, realizuje i naučno - istraživačke projekte za potrebe Ministarstva, ali i projekata od šireg društvenog značaja. Takođe, cilj je i realizacija drugog ciklusa studija, koji će se ogledati kroz pokretanje specijalističkih i master studijskih programa. Organizovanje stručnih skupova, okruglih stolova i konferencija je već prepoznatljiva djelatnost Visoke škole unutrašnjih poslova, kao i izdavačka djelatnost. Pitanje saradnje sa drugim srodnim visokoškolskim institucijama je tema koja je stalno prisutna i održava spremnost

⁴ Viša škola unutrašnjih poslova na prijedlog MUP-a RS, a shodno odluci Vlade RS broj 02/1-02734/02. od 23.07.2002. godine, postala je Visoka škola unutrašnjih poslova

⁵ Šikman, M., Amidžić, G., Rekrutovanje kadrova za policiju, Bezbjednost, policija, građani, MUP Republike Srpske, godina IH, broj 1-2/13, str. 11.

⁶ Jovičić, D., Uloga policije Republike Srpske u implementaciji Dejtonskog mirovnog sporazuma, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2005, str. 50.

⁷ Amidžić, G., Specifičnosti upravljanja ljudskim resursima u policiji Rep. Srpske, Internacionalna asocijacija kriminalista, Banja Luka, 2009. godine, str 45.

na uspostavljanje i razvijanje različitih oblika saradnje, a sve u cilju postizanja što većeg kvaliteta nastavno-naučne djelatnosti⁸.

ISTORIJAT UPRAVE ZA POLICIJSKO OBRAZOVANJE

Odlukom Vlade Republike Srpske dana 09. 09. 1992. godine, osnovana je Srednja škola unutrašnjih poslova (kao osnovna organizaciona jedinica Ministarstva), čija je djelatnost bila školovanje i stručno osposobljavanje kadrova za obavljanje poslova policajca-tehničara za poslove bezbjednosti, kroz redovno četvorogodišnje školovanje, kao i organizovanje kurseva za lica iz građanstva, koja se takođe osposobljavaju za policajce opšte namjene.

U skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima, tokom 1994. godine formiran je Centar za obrazovanje kadrova Ministarstva unutrašnjih poslova, čija je funkcija bila školovanje i usavršavanje kadrova za rad u MUP-u kroz redovno školovanje i organizovanje kurseva za policajce u trajanju od 6 mjeseci. Zbog potrebe za školovanim i stručno osposobljenim radnicima MUP-a RS, Odlukom Vlade RS dana 01.07. 1995. godine, osnovana je Viša škola unutrašnjih poslova, koja je sa radom počela 21. 11. 1995. godine. Nastavni proces u Višoj školi trajao je 5 semestara, a po završetku školovanja dobijao se stručni naziv „Pravnik unutrašnjih poslova“.

Osnivanjem Više škole unutrašnjih poslova, formiran je Školski centar MUP-a, kao osnovna organizaciona jedinica Ministarstva, koji je u svojoj nadležnosti imao Srednju školu unutrašnjih poslova i Višu školu unutrašnjih poslova. U realizaciji Okvirnog sporazuma o rekonstrukciji policije Republike Srpske i Madridske deklaracije, a na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske, Ministarstvo unutrašnjih poslova je dana 02.07.1999. godine formiralo Policijsku akademiju, koja je sa nastavom počela 19. 07. 1999. godine⁹.

Djelatnost Policijske akademije je stručno usavršavanje i osposobljavanje u jednogodišnjem trajanju polaznika za vršenje poslova policajca, kao i izvođenje specijalističke obuke ponavljanja znanja i vještina za potrebe Ministarstva i drugih institucija i to Vrhovni sud RS, Srpske pošte, Centralna banka i Zaštitarske agencije.

Radi daljeg stručnog usavršavanja i poboljšanja profesionalne osposobljenosti radnika organa unutrašnjih poslova, Odlukom Vlade RS od 23. 07. 2002. godine Viša škola unutrašnjih poslova je transformisana u Visoku školu unutrašnjih poslova, na kojoj je nastavni proces počeo 01. 10. 2002. godine. Po završetku školovanja na ovoj školi stiče se stručni naziv „Diplomirani pravnik unutrašnjih poslova“. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u MUP-u RS, 01. 10. 2002. godine Školski centar je transformisan u upravu za policijsko obrazovanje.

⁸ više: <http://education.muprs.org/>

⁹ više: <http://education.muprs.org/istorijat-i-nadleznost-uprave-za-policijsko-obrazovanje/>

NADLEŽNOSTI UPRAVE ZA POLICIJSKO OBRAZOVANJE

Uprava za policijsko obrazovanje ima sledeće nadležnosti te vrši školovanje, stručno osposobljavanje i usavršavanje kadrova za rad u Ministarstvu, priprema Nastavni plan i program, izrađuje prijedloge, planove i programe školovanja za sticanje četvrtog, šestog i sedmog stepena obrazovanja, obezbeđuje internatske uslove za smještaj i ishranu, kao i slobodne aktivnosti studenata, polaznika kursa i drugih oblika stručnog usavršavanja i osposobljavanja za rad u organima unutrašnjih poslova, vodi evidenciju i dokumentaciju o vaspitno- obrazovnoj djelatnosti, izdaje javne isprave o stepenu stručne osposobljenosti (zvanju) po završetku školovanja i stručnog osposobljavanja, ostvaruje potrebnu saradnju sa visokoškolskim i drugim naučnim ustanovama u oblasti razmjene i angažovanja nastavnika, korištenja univerzitetske biblioteke, bavi se naučno- istraživačkom i izdavačkom djelatnošću i vrši druge poslove u vezi sa školovanjem, stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem kadrova za potrebe Ministarstva¹⁰.

VISOKA ŠKOLA UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Visoka škola unutrašnjih poslova (VŠUP) u Banjoj Luci je institucija koja je osnovana za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Visoka škola djeluje u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske je u sastavu je Uprave za policijsko obrazovanje¹¹. Viša škola unutrašnjih poslova osnovana je odlukom Vlade RS broj 02-157/95 od 01.07.1995. godine. Visoka škola unutrašnjih poslova u Banjoj Luci osnovana je na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova odlukom Vlade Republike Srpske broj 02/1-02-734/02 od 23.07.2002. godine, s ciljem obrazovanja, stručnog usavršavanja i poboljšanja profesionalne osposobljenosti za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i drugih policijsko-bezbjednosnih agencija u Bosni i Hercegovini.

Visoka škola unutrašnjih poslova obavlja djelatnost visokog obrazovanja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima, Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom i drugim podzakonskim aktima iz djelatnosti Visoke škole unutrašnjih poslova. Ona priprema i sprovodi nastavni plan i program studija i drugih vidova usavršavanja, realizuje upis i školovanje kadrova, vodi propisane evidencije iz oblasti visokog obrazovanja, obezbeđuje uslove za naučno-istraživački rad i izdavačku djelatnost, obezbeđuje saradnju sa drugim visokoškolskim i naučnim institucijama kao i drugim organima nadležnim za obrazovanje i vaspitanje¹². Osnovna djelatnost Visoke škole je oblast visokog obrazovanja. U okviru djelatnosti visokog obrazovanja, Visoka škola obavlja obrazovnu, nastavnu, naučnoistraživačku, ekspertsko-konsultantsku i

¹⁰ više: <http://education.muprs.org/organizacija-uprave-za-policijsko-obrazovanje/>

¹¹ više: <http://education.muprs.org/razvij-visoke-skole-unutrasnjih-poslova/>

¹² Đukić, B., Obrazovanje i obuka zaposlenih u policiji, bezbjednost, policija i građani, MUP Republike Srpske, godina VIII, broj 3-4/12 str. 12;

izdavačku djelatnost, a može obavljati i druge poslove kojima se komercijalizuju rezultati naučnoistraživačkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave. Osnovna djelatnost Visoke škole je visoko obrazovanje, ostalo obrazovanje, izdavanje knjiga, izdavanje novina, izdavanje časopisa i sličnih periodičnih publikacija, izdavanje snimljenih zvučnih zapisa, ostala izdavačka djelatnost. Visoka škola može da obavlja i druge djelatnosti koje služe osnovnoj djelatnosti i koje se uobičajeno obavljaju uz tu djelatnost, u manjem obimu ili povremeno, a koje se odnose na: istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim naukama, istraživanje i eksperimentalni razvoj u humanističkim naukama, istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja, djelatnost poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca, djelatnost strukovnih udruženja. Djelatnost Visoke škole je javna. Visoka škola periodično, na pogodan način, obavještava javnost o svojoj djelatnosti, s tim da ostvarivanje načela javnosti ne može biti u suprotnosti sa interesima Visoke škole i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske¹³.

Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju¹⁴, Zakona o unutrašnjim poslovima¹⁵ i Statuta Visoke škole unutrašnjih poslova Banja Luka, ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske donjeo je nastavni plan i program na Visokoj školi unutrašnjih poslova. Osnovne akademske studije prvog ciklusa traju osam semestara. Završetkom osnovnih akademskih studija stiče se visoka stručna sprema i zvanje "diplomirani pravnik unutrašnjih poslova" iz odabranog smjera, (policijski i kriminalistički), sa ostvarenih minimum 240 ECTS bodova.

Nastavni predmeti po godinama i semestrima su:

Prva godina studija: Organizacija i nadležnost policije, Uvod u pravo, Ustavno pravo, Kriminalistika taktika, Sociologija, Krivično pravo, Defendologija, Specijalno fizičko obrazovanje I, Strani jezik (engleski, njemački), Osnovi ekonomije, izborni predmet: Javna bezbjednost, Teorije kriminalistike, Informatika, Policijska etika, Kultura i komunikacije, Socijalna patologija.

Druga godina studija: Krivično procesno pravo, Prekršajno pravo, Kriminalistika tehnika, Specijalno fizičko obrazovanje II, Kriminologija sa penologijom, Upravno pravo, Kriminalistika metodika, Policijska taktika, izborni predmeti (Opšti i bezbjednosni menadžment, Strani jezik, Privatna bezbjednost i Viktimologija).

Treća godina studija: Organizovani kriminalitet, Osnovi međunarodnog prava, Policijski menadžment, Pravna medicina, Policijska informatika, Međunarodno krivično pravo, Bezbjednost saobraćaja, Specijalno fizičko obrazovanje III, Kriminalistika operative, izborni predmeti: Kriminalistika prevencija i prognostika, Policijska psihologija, Maloljetnička delikvencija i Policijsko pravo.

Četvrta godina studija je podjeljena po smjerovi i to:

Kriminalistički smjer gdje se izučavaju sledeći predmeti: Kriminalistika strategija, Kriminalističke obavještajne analize, Specijalno fizičko obrazovanje IV,

¹³ više: <http://education.muprs.org/djelatnost-visoke-skole-unutrasnjih-poslova/>

¹⁴ Službeni glasnik RS, broj 73/10, 104/11 i 84/12

¹⁵ Sl. glasnik RS, br. 48/03

Međunarodna policijska saradnja, Privredno pravo, Forenzičke nauke, izborni predmeti: Metodika istraživanja nasilničkog kriminaliteta, Metodika istraživanja požara, eksplozija i havarija, Metodika istraživanja privrednog kriminaliteta, Metodika istraživanje imovinskog kriminaliteta, Upravljanje posebnim istragama.

Policijski smjer: Rad policije u zajednici, Upravljanje ljudskim resurskima u policiji, Specijalno fizičko obrazovanje IV, Međunarodna policijska saradnja, Privredno pravo, Policijske operacije, izborni predmeti: Terorizam, Obavještajno bezbjednosna djelatnost i službe, Policijska kontrola i regulisanje saobraćaja, Obezbeđenje i zaštita ličnosti i objekta, Nadzor nad radom policije, Sistem bezbjednosti i zaštite. Nastava u semestru traje 15 radnih sedmica.

Kao što je gore izloženo vidljivo je da se u Visokoj školi unutrašnjih poslova se pored baznih kriminalističkih predmeta se obavezno izučavaju predmeti krivičnopravne katedre: Krivično pravo, Krivično procesno pravo, Kriminologija sa penologijom, Uvod u pravo, Ustavno pravo, Prekršajno pravo i Osnovi međunarodnog prava. Kao glavni problem u praksi je evidentiran nedostatak izučavanja predmeta Građansko pravo, Obligaciono pravo, Stvarnog prava i Rimskog prava zbog čega je nemoguće pristupiti polaganju pravosudnog ispita ili upisa Master i Doktorskih studija na Univerzitetu u Banja Luci.

REZULTATI ANKETE SPROVEDENE U CJB BANJA LUKA U POLICIJSKOJ STANICI LAZAREVO

Na pitanje praktičnog aspekta obrazovanja policijskih službenika u Republici Srpskoj pokušali smo dati odgovor kroz provođenje ankete u jednoj od policijskih stanica u nadležnosti Centra javne bezbjednosti Banja Luka a koja u svojoj nadležnosti ima najveći dio teritorije grada Banjaluka.

Naime, CJB Banjaluka po broju krivičnih djela participira sa oko jednom trećinom u odnosu na ukupan broj krivičnih djela na nivou MUP-a RS te kao takav nosi najveći teret rada u odnosu na ostale Centre u RS. Pripadnike Policijske stanice Lazarevo smo odabrali kao učesnike ankete na osnovu čijeg rezultata bi se moglo doći do nekih zaključaka u pogledu poznavanja materije krivičnopravne teorije i potrebe za dodatnom edukacijom policijskih službenika. Navedena policijska stanica u svom sastavu ima 70 zaposlenih policijskih službenika odnosno radnika sa zakonskim ovlaštenjima. Od navedenog broja radnika zaposleno je pet rukovodilaca, deset inspektora kriminalističke policije dok se ostali dio odnosi na uniformisane policijske službenike.

Anketa je provedena među 45 policijskih službenika Policijske stanice Lazarevo koji su se dobrovoljno odazvali a u njoj su sadržana četiri pitanja na koja su ponuđeni odgovori „da“ i „ne“ a to su:

- 1) Da li ste tokom svog školovanja (srednja škola, fakultet...) ili kroz druge vidove obuke izučavali predmete krivičnog materijalnog i krivičnoprocesnog prava?

- 2) Da li kroz svoj rad primjenjujete Krivični zakon Republike Srpske i Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske?
- 3) Da li možete potpuno samostalno da tumačite odredbe navedenih zakona?
- 4) Smatrate li da vam je potrebna dodatna obuka za primjenu zakona iz oblasti krivičnog materijalnog i krivičnoprocesnog prava?

Pozitivan odgovor na prvo pitanje dalo je 39 ispitanika dok je 6 ispitanika odgovorilo da se kroz obrazovanje nikad nisu susretali sa predmetima krivičnog materijalnog i procesnog prava. Obzirom na navedeno smatramo da je navedeni broj od 6 ispitanika nedopustivo velik jer on čini 13,33 % od ukupnog broja ispitanih te kada bi se pretpostavilo da je ovaj procenat ekvivalent za sve policijske službenike MUP-a RS onda bi se s pravom moglo zaključiti da je obrazovanje neadekvatno u toj mjeri.

Drugi odgovor nam daje rezultat da 42 ispitanika u odnosu na njih 3 u svom radu primjenjuje Krivični zakon RS i Zakon o krivičnom postupku RS. Ovakav omjer je očekivan i razumljiv jer su upravo navedeni zakoni u većoj ili manjoj mjeri svakodnevni alat za rad policijskih službenika.

Treće pitanje nam je donijelo odgovore gdje se 30 ispitanika izjasnilo da može potpuno samostalno da tumači odredbe gore navedenih Zakona dok se njih 15 izjasnilo suprotno. Ovdje stoji konstatacija da jedna trećina ispitanih policijskih službenika nije u stanju da samostalno primjenjuje i tumači zakone te da je to rezultat koji poziva na dodatnu edukaciju. Nesamostalnost u radu ovolikog broja policijskih službenika sigurno da u određenoj mjeri negativno utiče na efikasnost rada Policijske stanice.

Četvrto pitanje nam je donijelo odgovore da 29 ispitanika ima potrebu za dodatnom obukom iz oblasti koja je predmet ispitivanja dok njih 16 smatra da im takva obuka nije potrebna. Ako se pretpostavi da 15 ispitanika koji su u prethodnom pitanju smatrali da ne mogu samostalno tumačiti odredbe Zakona ima i potrebu za dodatnom edukacijom onda ostaje broj od 14 ispitanika koji bez obzira što su samostalni u tumačenju ipak imaju potrebu za dodatnom edukacijom.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Obzirom na gore navedene dobijene rezultate i odgovore koje su ispitanici ponudili jasno je da stanje u oblasti primjene navedenih Zakona nije na potrebnom nivou kakav zahtijeva Policijska stanica. Očigledan je veliki broj onih policijskih službenika koji se nikad nisu susreli sa krivičnopravnom materijom a još veći broj onih koji nisu u stanju u svom radu samostalno koristiti navedene Zakone. Prilikom anketiranja ispitanica je većina rukovodnih radnika kao i kriminalističkih inspektora koji su sa najvišim stepenom obrazovanja tako da ostaje dilema da li bi rezultati bili još nepovoljniji da su odgovore dali svi zaposleni u policijskoj stanici. Takođe se nameće pitanje kakvo je stanje u ostalim organizacionim jedinicama MUP-a, odnosno ministarstva u cijelosti. Anketa je dala takve odgovore da krivičnopravna

materija predstavlja nepoznanicu za jedan velik broj policijskih službenika iako Zakoni iz ove oblasti predstavljaju osnovni alat za rad u primjeni njihovih ovlaštenja.

Zato je u prvom redu potrebno izvršiti širu i sveobuhvatniju analizu stanja obrazovanja uopšte policijskih službenika MUP-a RS a potom i preduzeti konkretne mjere na poboljšanju stanja u oblasti obrazovanja. Neka od rješenja su svakako stalna i povremena usavršavanja kroz obuke, predavanja, vježbe praktične primjene Zakona i slično kao i stalno unapređenje saradnje sa organima pravosuđa koji bi bili od koristi upravo kroz praktičnu primjenu i tumačenje Zakona.

LITERATURA

Izvori:

- Zakon o unutrašnjim poslovima (Sl.glasnik br.48/03),
- Zakon o policijskim službenicima (Sl.glasnik br.43/10)
- Zakon o visokom obrazovanju („Sl. glasnik Rep. Srbije”, br. 76/05)

Udžbenici i monografije:

- Amidžić, G., Specifičnosti upravljanja ljudskim resursima u policiji Rep. Srpske, Internacionalna asocijacija kriminalista, Banja Luka, 2009. godine;
- Đukić, B., Obrazovanje i obuka zaposlenih u policiji, bezbjednost, policija i građani, MUP Republike Srpske, godina VIII, broj 3-4/12;
- Jovičić, D., Uloga policije Republike Srpske u implementaciji Dejtonskog mirovnog sporazuma, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2005. godine;
- Mijalković, V. S., Nacionalna bezbjednost, Kriminalističko-policijska akademija, Beograd, 2009. godine;
- Pena, U., Rad policije u zajednici i njegova implementacija sa posebnim osvrtom na BiH, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2006. godine;
- Šikman, M., Amidžić, G., Rekrutovanje kadrova za policiju, Bezbjednost, policija, građani, MUP Republike Srpske, godina IH, broj 1-2/13.

Internet stranice:

- <http://education.muprs.org/>
- <http://education.muprs.org/istorijat-i-nadleznost-uprave-za-policijsko-obrazovanje/>
- <http://education.muprs.org/organizacija-uprave-za-policijsko-obrazovanje/>
- <http://education.muprs.org/razvij-visoke-skole-unutrasnjih-poslova/>
- <http://education.muprs.org/djelatnost-visoke-skole-unutrasnjih-poslova/>

CRIMINAL LAW EDUCATION OF POLICE OFFICERS-THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS

Mr Mladen Vukovic

Mr Goran Guska

Abstract:

The dynamic reality of contemporary educational process of academic staff working in higher education of police personnel, requires the continuous development of scientific referentiality and professional competence. In this connection, in addition to the mandatory training of police personnel through a higher institutes of criminal law and criminalistics, academic staff have a legal obligation to realization of practical training. They are primarily related to the theme of practical courses that follow modern trends preliminary and investigative and through which educate future police personnel to carry out police activities. In addition to the practical training of students, which is the basis for future quality work, academic staff working in training police personnel needs through continuous training courses and seminars carried out by criminal police authorities have education with the aim of better understanding the current investigation models. In this sense, education criminally police authority is an important segment in the total education and the goal of this work is that the theoretical and practical aspects of attempts to define the actual situation in the area and offer a solution that would be useful for the improvement of police work through meaningful education. Accordingly, the paper will be analyzed levels of education have criminal police officers through the results of a survey conducted at the Center for Public Security Banja Luka police station Lazarevo. In addition, the paper will be presented to the Directorate for Police Education as an organizational unit responsible for training, education and professional training of police personnel.

Key words: criminal law, criminology, education, police, theory and practice.